

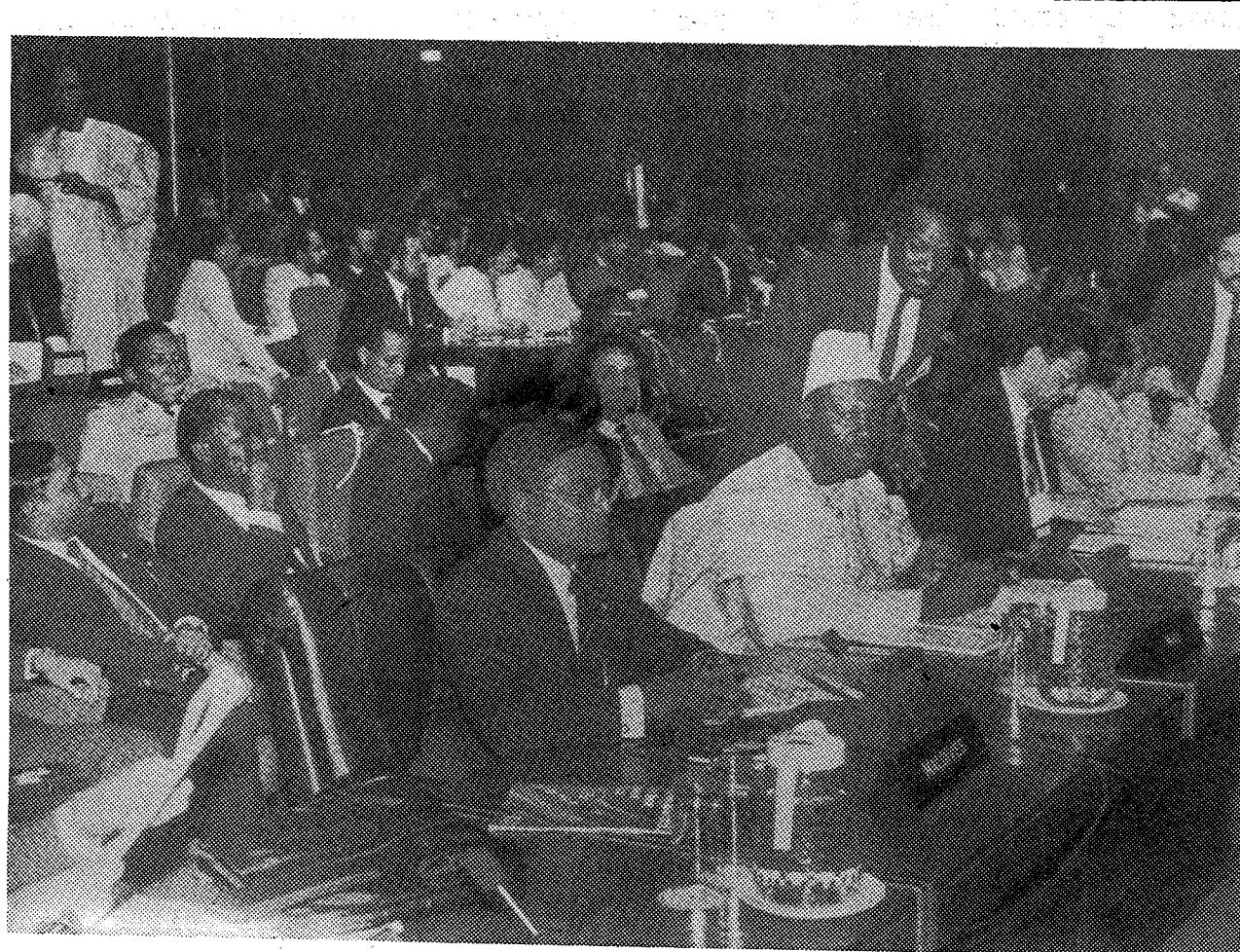
LESSOOR FASO KUMAKAN

SIBIRI
13
SETANBURI
1986

B.P. : 24

Tél. : 22-21-04

Bamako (Mali)

Zenerali Musa TARAWELE seginna ka bò Harare — nyögögonye la —

Sibiriden setanburi kalo tile 8, Zenerali Musa TARAWELE seginna ka bò Harare nyögögonye la Zimbabwe jamana kan. Jamana minnu tugulen tè dinyè jamana setigiba si kò, n'a bò fè a tén ma ko "Nématinyè", o jamana kungtigw de tun ka nyögögonye don.

naw kunkakow ye, u y'a jira ko nyögögonye dòvèrè ka sigi o kama, ko minnu sen bò yahudiyaw mi Arabuw ka kèle in na, elu bòe ka wele o nyögögonye la. U y'a nyini Iran ni Iraki fè u k'u ka kèle dahilna ka bén.

Dinyè jamana setigilw bò ka masibafènw ni kèlekèfèn minnu dilam, n'u bò se ka dinyè bòe silatunun den kelen, u da sera o kuma ma: ke jamana setigi minnu ka kèlekèfèn dilali dabila nyögèn kama, wa kèlekèfèn minnu b'u bolo u k'elu latinyè fana walasa dinyè bò hakililatigè sérè. Jamana setigiw kelen bò ka gòlèya min bin jamana tew kama, u ka kumaw ser'e fana ma ani jamana faantaw ka juruw saracege.

"Némalinyè" tén in san 25 de filè nyinan ye. a daminera ni jamana 25 ye nka an bò yoré min na ko

bi, jamana 100 ni kò de b'a la. Zenerali Musa TARAWELE ko Harare nyögögonye in kéra nyögögonye na fama ye; a ko ka foli lase zimbabwe jamana nyomogow ma.

Kanadakaw bénna sefa wari miliyon 125 di Mali ma k'a belemademè nténw kèleli la ks bò an ka sènèfènw na. U ka tén min belofara b'an fè yan ko "Wizón mònjalí" e de kér'a sababu ye, ni tén in bèn'i jé n'a ko bée ye Nyérén fanfèlaw la. Mali ka baarada min sigilen bò yem ke "ODIKI", o bén'u dème ntónkèlè in na; Neriwèzi jamana ka jekulu min tégé ke "sitôrêmu" e fana sen bò wale in na. Nyérén ntónkèlè in bénna kò ni pankulun ye min bò pèsori jensèn ntónmayorow la. Kanadakaw ko fana k'u bénna dème don baarada ma, min ka wale ye ntónkèlè ye, n'a tégé ye ko "OKILALAWU". O dème bénna kò ni pankulun 4 ye, a n'a baarakéménèw, k'a nyèsin sahelijamanaw ma. Dème in bò miliyon 150 bò sefa wari la.

Ntónkèlè in selen bò hakè min ma sisani o y'a pankulunnabara ye. O baara bò jekulu min bole, ye

dinyè jamana hérén-yenew ka tén belefara ye min nyèsinnen bò balekow ma. Jamana minnu kèleli bò k'o musakaw ta, elu ye nyögón lajé ka bén furajiw ni baarakéménèw sanni kan k'a kasabi kèle dolari wari miliyon saba ni kò ye. Pankulun 20 yoré labéna baara in kama kabani.

An bò yoré min na i ko bi, taari miliyon 20 ni kò de bò ka tinyè nténw fè sahelijamanaw kan. Tinyèmi barika ka bon jamana minnu kan o ye Burkina Faso, Mali, Moritani, Niger, Senegali ani Cadi ye.

Faransi ye layiduta ka do fara a ni yorodemè kan fo sigyöröma fila; kunnafoni min b'a ka dönnikélaw holo sahelijamanaw kan, a b'o kunnafoni di ntónkèlèlaw ma. Faransi ko fana, a b'a ka mögö faamuyalen 6 bila ka na fara ntónkèlèlaw kan jamana wooré minnu kéné.

Minisiri Umaru BA ka jèmukan balikukalan donba hukumu kònò

Sètanburu kale tile 8 ye balikukalan togoladon ye dinyè kònò, k'a d'a kan kalanke minisiriw ye nyègàn ye Teheran, Iran jamana kan 1965 san sètanburu kale 8 ka balikukalan kow sigi sen kan.

Nin selidèn in bë k'an ma sababu ye k'an ka wale kelenw sègesègè balikukalan siratigè la ani k'an ka wale kétaw dansigi ka bila. Mali ye faamuya min sòrò balikukalan na o b'a jira ke balikukalan min bë kë sababu ye k'an bò nògò là, o ni nafasòròsiraw yiriwali bë taa nyègòn fè.

O de kama, politikitòni ni minisiriku-

lu cèsirilen bë ka kalan yiriwa walasa sòrò fana bë yiriwa cogo min. Balikukalan dë bë sen na sisani min kelen bë k'a baarada mögòw bëe wuli ka jò, baara in kuntilenna ye kalanbaliya siletunumi ye jamana kònò.

Balikukalan tèn'an wasa je ni musow fana kalanna. O de kama an ye nyinan balikukalan togoladon bila hukumu min kònò o ye "Balikukalan ni musow ka nyètaa". o na kë sababu ye ka mögòw lafaamuya ani ka musow kunsin kalansow ma.

A ka kan an ka Nali musow ka tòンba walenyumandòn u ka cèsiri la ka nyèsin balikukalan ma.

"USA" ka dèmè nafama

Sibiridon uti kale tile 30, Mali ni "USA" jamana y'u bolonò bila sèben filala kuluba, jamna wèrèw si rataama baarada la.

Sèben fèlò tun bë saheli sigibagaw ka nyètaasiraw yiriwali kan. O bama musaka bë bùn dolarivari 500.000 ma, n'o ye sefawari miliyén 175 ye. O bëna kë sababu ye ka baarakàla 2000 lakalan u ka baara kècege nyuman na. O kalan in bë taa kë u kùn Ameriki jamana kan.

Nin bëna kë a si nyè sabanan ye "USA"

jamana ka nin dèmè sugu kë Mali ye k'a nyèsin saheli sigibagaw ma. Dèmè in nyèsinnen hè fana ka feèrè kuraw tigè saheli nyètaasiraw la.

Bolonòbilala sèben filan bëna kë sababu ye ka sefawari miliyén 34 fara Ameriki ka dèmè kan, k'a nyèsin nafasòròsiraw yiriwali ma. Nin sèben filaw bolonòbila këra Alifa Amadu JAWU fè, a min ye jamana wèrèw si rataama baarada nyèmögò ye, ani Ezéni SHAWARIDI, n'o ye "USA" jamana ka dèmèdon baarada nyèmögò ye.

balikukalan ciyakèda kuntigi

ka jamalajè kuma

Am bë kènè min kan nin ye, o bë Teheran 1965 san sètanburu kale tile 8 de nyènamaya. Min den in na Teheran Iran jamana kan, kalanke minisiriw ka lajèba dë këra jamana 88 cidenaw nyè na. Tù in sigikum tum ye ka feèrè nyimi kalanbaliya kèleli la.

Nyinan 1986 san in ne, kalanbaliya ma kèle ka ban, k'a sérò fèn ma bë jamanaw ka cèsiri la a kama kalanbaliya ye bana juguba de ye an bë bi min na.

Dinyè fan bée, bana in bë ka mögòw ka hadamadenya nagasi; a ka kan jamana k'u fara nyègòn kan k'a kèle. Mali kelen k'a ka yèrèmahorénya sérò, jamana nyèmögòw tun ye layidu ta ka kalanbaliya sikatunum pewu san IO kònò. U y'u seké n'u damajira kë; nka kalanbaliya bë halisa.

Gèlèya damadòw bë kèle in na minnu b'a te kalanbaliya tò bë yem. Balikukalan kuntilenna n'a feèrè tigèlenw yèlèmama sinyè caman, k'u kuru ka bëna nyètaa sira ma, k'a bëna mögòw hidungò ma, k'a bëna jamana wariko gèlèya ma.

Baliku bë kalan kalanjè mi sèbènni mi jato la; o de sen fè a bë kalan a ka baara kècogo nyuman na, k'a kalan a ka dinyèlatigè latèmènke nyuman na; o bëe lajèlen bë kë foreba kalan ye, bëe bë dë sérò min na.

Nyètaas hukumu kònò, balikukalan tèdám nafasòròsiraw yiriwali dama ma, a bë kë sababu ye ka i ka dinyèlatigè cege yèlèma k'i ka dugu yèrè cege yèlèma.

Fereba balikukalan min daminèlen filè an ka marayòrò 7 minnu kònò, feèrè tigèlen bë walasa o kalan na kë sababu ye kalanjèn ka nafa sérò u ka bëna la sènè ni bagazmara ta fan fè; a na kë sababu ye fana ka ènan fara u ka faamu-

yali kan hadamadenya tèmènciraw bëe la, ka kë sababu ye k'u ka dinyèlatigè nègòya sira bëe fè.

Fereba balikukalan in nyèsinnen bë mögòw ma, minna nyè bë kalan jòvèrò la u ka baara I, n'u y'a nyini u ka kalan; a këra denmisènwa ye o, a këra mögòròbaw ye o, dugubakènò mögòw wali duguncinuw mögòw.

Feèrè min tigèlen bë, o ye de ka karamögòw lakalan, olu fana bë tila ka tòw kalan. Tile 15 bë karamögòw kalanni nyè n'u ye tubabukan kë. Min ye kalanbaliw ta ye, tile 30 b'e nyè walanda felòw faamuyali la.

Kalanden jelenw lakalanni, baara këcogo nyuman na, o fana bë jiidi min sen in balikukakan na. O baarakalan bë sènè ni bagazmara kan, ani kònèya ni jatekalan. Dugu mögòw mage bë min na tigitigi o kalan de bë kë u kum.

MUSOW bë k'u

jòyòrò sinsi

ni

balikukalan ye

O siratigè la musow ka kalan bë jòyòròba la, bawo mögòkèmè o kèmè la, biduru ni kelen ye muso ye Mali kònò Yan. Wa muse kèmè o kèmè la fana duuru dòron de bë taa ba-

likukalan. Mu dum b'u bali kalan na?

- U ka baara ka ca kojuju; olu de bëji ta, ka tan dègònyini, ka tehili kë, ka tila ka taa fore la...

- Muse ka dègò u la min bë se ka tòw kalan. A ka ca a la, mpogotigèw de y'u karamögòw ye; olu dum mana furu u bë taa u cèla la.

- Kalan min bë kë u kum, o t'u kunkankow nyènabò.

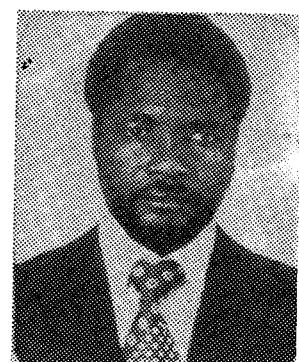
- Denmisènwa ka baara b'u bali kalan ma ani u yèrè ka banaw. - cew fana tè són u musow ni cè wèrèw ka dorege kalanew la.

Musow ka baara ca ya in t'a bali u ka kë belokéfèmögòw ye. Olu de miyòrò ka dògò dinyèlatigè nafaw la: u tè kalan bëre sòròla, u furakéyòròw ka dògò, sòrò bëre t'u ye fana.

Mun nana n'o ye? U bë baara min kë o jòyòrò de ka dògò mögòw nyèkòrò. Saratè u ka baara la, hali walenyumandòn t'a la. Nka den o don dë de bë fara musow ka baara kan.

Nin bëe de kòson Mali musow ye nyègòn dalajè tònbà kònò n'o ye "UNEM" ye, walasa ka feèrè nyini u haminkow la. Musow ka nin cèsiri ni faantankulu ka cèsiri de ye kelen ye.

Kabini sisan, an bë se k'a fò ko musow ye sira sòrò u ka nyetaa la u yèrè ye, mögò wèrè si ma sira min don ukòrò u yèrè ka cèsiri kò. O de kama musow ka balikukalan ka kan ka kë kalan

BEREHIMA DUNBIYA

ye min b'u ni cew damakènyà faso baara la, balikukalan ciyakèda kuntigiba. Berrehima DUNBIYA ka fòli la.

O la sa, an ka sisani balikukalan fèrèw b'a nyini ka musow ka fènsòròsiraw de yiriwa ani k'u sendon jamana kunkow bëe la. O de kama balikukalan ka kan ka kë sababu ye ka musow dege u ka se k'u yèrè ta sòrò ta fan fè.

Jamana ka nyètaa tè taa musow kë, bawo ni kalan bë sòrò yiriwa, ka nyètaa sabati, n'i ye muse kelen kalan, o b'i n'a fè i ye du kelen ani jamana kèle mu mè bëe kalan, k'u ka bénégila nègòya..